

NIXONO VYRIAUSYBĖ BALTUOSE RŪMUOSE

ČEKOSLOVAGIJOJ IŠLEISTA KNYGA PARODO RUSŲ INVAZIJOS FAKTUS

Rusai turėjo Pragoje nemažai agentų

PRAGA. — Jau anksčiau buvo rašyta apie Čekoslovakijoje paskelbtą "juodąją knygą", kurioje sudėti visi sovietų invazijos faktai, fotografijos ir dokumentai. Dabar ši nedideliu tiražu išleista knyga pasiekė ir vakarus, kur paskelbiama daugiau smulkesnių apie rusų invazijos pradžią ir čekoslovakų vaidmenį toje invazijoje. Pasirodo, kad sovietai rado Čekoslovakijoje nemažai kvailių, kurie jiems padėjo. Tai daugiausia saugumo įstaigos tarnautojai, kuriems grėsė naujos Dubčekio valdžios "valymas", o kitiems ir bausmė už Novotnio laikais įvykdytus nusikaltimus.

Sovietų KGB agentai atvyko į Pragą keturias dienas prieš invaziją. Jie tuoj susisieki su vidaus reikalų ministerijos pareigūnais, kurie buvo Maskvai ištikimi. Rusų agentai kartu su Čekoslovakijos STB agentais suplanavo okupacijos detales. Svarbiausias čekų agentas tose derybose su rusų žvalgyba buvo vidaus reikalų viceministeris Viliam Salgovic. Jis sušaukė visus Dubčekui nepalankius saugumo agentus ir padalino jiems pareigas. Saugumo įstaigos septinto skyriaus viršininkas pulk. leit. Vanek turėjo žiūrėti, kad Čekoslovakijos vyriausybė nepaskelbtų per radiją į tautą atsisaukimą, kai rusai peržengs sieną. Kai atsisaukimas vistiek buvo paskelbtas, Vanek paskleidė žinia, kad tai prasimanymas, pokštas. Tuo daug žmonių patikėjo.

Apie 40 čekoslovakų saugumo agentų sekė slapta radijo stotis. Kitai daliai saugumiečių buvo pavesta visomis priemonėmis trukdyti vyriausybės ir partijos organų darbą pirmosios okupacijos dienomis. Dar kiti fabrikavo gandus, kad visi saugumo valdininkai, kurie padėjo sovietų armijai, bus vidaus reikalų ministerio Pavelio, žinomo liberalo, Dubčekio žmogaus, atleisti ar net nubauti.

Svarbus sovietų įrankis Čekoslovakijos saugume buvo ir pulkininkas Molnar. Jis įsakė suminti Dubčeką, Černiką, Kriegelį, Pavelį ir Smrkovskį. Su Molnaru į partijos centro komiteto rūmus nuvyko ir trys rusų agentai. Prieš tai visi nuvažiavo į sovietų ambasadą, kur prie jų prisijungė aukštas sovietų KGB karininkas, kurio pavardė ir dabar nežinoma. Prie jų prisidėjo sovietų kariuomenės majoras, apsupęs centro komiteto rūmus. Visi jie iškratė čekoslovakų partijos vadus ir išvežė juos į Maskvą.

Iš "juodosios knygos" matosi, kad sovietai tikėjosi daug didesnės Čekoslovakijos gyventojų paramos. Jos negavė ir pamatė, kad su jaais bendradarbiauja tik dalis vidaus reikalų ministerijos tarnautojų ir dalis Čekoslovakijos saugumo, jie buvo priversti sugrąžinti Čekoslovakijos vadus atgal į Pragą. Prie Dubčekio ir kitų paleidimo prisidėjo nemažai ir prezidentas Svoboda, pagrasinęs nusižudyti Maskvos viešbutyje. Sovietai suprato, kad Svobodos nusižudymas pasaulyje bus palaikytas sovietų žmogžudyste ir sukels dar didesnę triukšmą. Jie buvo priversti Dubčeką ir kitus paleisti.

Čekų saugumo valdininkai padėjo rusų karininkams surasti Pragoje svarbiąsias įstaigas, nes jaunuomenė greit pašalino gatvių pavadinimus ir ženklus, tuo suklaidindami okupantų dalinius. Ši istorinė knyga, parengta Mokslių Akademijos, parodo, jog čekoslovakų tarpe buvo nemažai

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Amerikos mariniai siunčia patulius į demilitarizuotą zoną, kur neturėtų būti komunistų kareivių. Praėjusią savaitę Vietname žuvo 192 amerikiečiai ir 1,715 priešų kareiviai. Amerikiečių Vietnamo kare jau žuvo 30,057, o komunistų 422,979.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje premjeras Terence O'Naill atleido iš pareigų savo vidaus reikalų ministrą, kuris nesugebėjo sutvarkyti protestantų ir katalikų riaušių. Katalikai tvirtina, kad valdžia juos skriaudžia skirstydama naujus namus ar neprimdama į darbus.

DIEBAN. — Pietų Vietname baigtas didelis komunistų apsupimas. Mūšyje žuvo virš tūkstantis priešų kareivių, 122 buvo paimti nelaisvėn ir paimti 232 didesni ginklai. Buvo suimtas 71 komunistų politrukas. Jie tame plote rinkdavo komunistams mokesčius, versdavo vyrus eiti į kariuomenę ir vykdavo sabotazo veiksmus.

WASHINGTONAS. — Lapkričio mėnesį Amerikoje bedarbių skaičius sumažėjo iki 33 nuosimčių. Tai geriausias padėtis nuo 1953 metų. Didžiausią nedirbančių skaičių sudaro jaunuoliai.

VARSUVA. — Lenkijos kardinolas Stefan Wyszyński sugrįžo iš Romos namo. Jį pasitiko tūkstantinė lenkų minia.

Nekokia vokiečių manevrų pradžia

BONA. — Vakarų Vokietijos spauda juokiasi iš savo kariuomenės atsarginių, kurie pradėjo atsarginių dalinių manevrus Žemutinėje Saksonijoje. Suvažiavę į paskirtas vietas atsarginiai pastebėjo, kad jų anksčiau turėtos uniformos labai susiaurėjo ir buvo reikalingos paplatinimo. Geras Vokietijos gyvenimas nevienam rezervų kariui užaugino lašinius.

Belaukdami, kol kareivinių siuvelai baigs persiuvimo darbus, atsarginiai pasigėrė. Taip įvyko ne vienoje vietoje, bet daugelyje kareivinių. Susėdę į traukinius atsarginiai toliau tęsė savo linksmybes. Vienas traukinys iš Hesses į Mengeringhausen atvyko pilnas girtų kareivių. Jie net buvo pagrobę traukinio mašinistą ir stabdė patys traukinį, kai pritrūkdavo "šnapso", kur jiems patikdavo. Kariuomenės štabas susirūpino tokiu nerimtu bundeswehro atsarginių elgesiu.

kolaborantų, daugiausia slapto policijos tarpe, kur, matyt, sovietai visą laiką turėjo nemažai savo šnipų ir agentų.

Ohio valstijos Kent Universiteto keturios studentės nutarė pakeipti pyragaičių Vietnamo esantiems kariam ir pasistūti su švenčių sveikinimais. Jos jau sunaudojo ištisą tūkstantį svarų gervų kvietinių miltų.

PASKELBTI OFICIALŲS 1968 METŲ PREZIDENTO RINKIMŲ REZULTATAI

Komunistų kandidatė gavo tik 1,075 balsus.

WASHINGTONAS. — Amerikos prezidento rinkimuose 1968 metais laimėtojas gavo 499,704 balsais daugiau už viceprezidentą Humphrey, demokratų kandidatą. Oficialūs praėjusių rinkimų duomenys, paskelbti Washingtone, rodo, kad Nixonas iš viso gavo 31,770,237 balsus, Humphrey gavo 31,270,533 balsus ir trečiosios partijos kandidatas George Wallace gavo 9,906,141 balsą. Įvairūs kiti kandidatai surinko druge 239,908 balsus. Nuosimčiaus trys kandidatai gavo: Nixonas 43.40%, Humphrey — 42.72% ir Wallace 13.53%. Rinkimuose balsavo rekordinis amerikiečių skaičius — 73,186,819 balsuotojai, sudarę 60.2 nuosimtį turinčių teisę balsuoti.

Oficialūs rinkimų duomenys rodo, kad komunistų partijos kandidatė ir prezidentus Charlene Mitchell gavo tik 1,075 balsus.

Prohibicijos partijos kandidatas Harold Munn gavo 14,519 balsus. Taikos ir laisvės partijos kandidatas Eldridge Cleaver surinko 36,385 balsus, daugiausia Kalifornijoje. Socialistų darbiečių kandidatas Henning Blomen gavo 52,588 balsus. Socialistų darbininkų atstovas Fred Halsted gavo 41,300 balsų. Senatorius Eugene McCarthy gavo 25,858 balsus, daugiausia Kalifornijoje ir negras Dick Gregory, Naujosios partijos kandidatas surinko 47,097 balsus.

Dar 19,606 balsai buvo paduoti už įvairiausių sportininkus, artistus ir kitus pačių balsuotojų įrašytus kandidatus.

Paskutinis ir galutinis balsų skaičiavimas nepakeitė elektorių taryboje atskirų atstovų padėties. Nixonas ten turi 302 balsus, Humphrey — 191 ir Wallace — 45.

PARYŽIUS. — Pietų Vietnamas su Prancūzijos vyriausybe turi konsularinius santykius. Santykiai pablogėjo 1965 metais, kai premjeru buvo maršalas Ky. Dabar, kai Ky atvyko į Paryžių derybas, jį aerodrome pasitiko tik protokolo tarnautojas. Ky pareiškė, kad jis nesiirengia aplankyti prezidento de Gaulle. Šis, paklaustas apie santykius su P. Vietnamo viceprezidentu Ky, atsakė klausimu: "Kas tas Ky yra?"

Graikija keičia valdžios sudėtį

ATENAI. — Karinė Graikijos valdžia oficialiai paskelbė didelius pasikeitimus valdžios struktūroje. Anksčiau, po kariuomenės perversmo krašto vyriausią valdžią buvo "revoliucinis Komitetas", susidedas iš karininkų, kurie prisidėjo prie perversmo. Dabar, gyventojams pasisakius už naują konstituciją, to komiteto reikšmė sumažėjo. Vyriausybė ir regentas, kuris atstovauja pabėgusį po perversmo karalių, sudaro vyriausią valdžią.

Didelį balsą turi premjeras Papadopoulos. Jis vyriausybėje šiuo metu turi daugiau civilių, negu karininkų. Anksčiau ministerijose padėjėjų vietoje sėdėjo revoliucinio komiteto karininkai. Dabar ir jie išvalomi. Didelį vaidmenį turi generolas Odysseus Anghelis, kuris yra visų trijų kariuomenės rūšių: armijos, aviacijos ir karo laivyno vadovas, gynybos ministras ir štabų viršininkas. Aštuoni karininkai, kuriems nepatiko premjero prarastos reformos, buvo suimti ir pasodinti į kalėjimą.

Partija uždraudė minėti gimtadienį

MASKVA. — Žinomas sovietų rašytojas Aleksandras Solženicinas sulaukė 50 metų, tačiau šių sukaktuvių sovietų spauda nepaminėjo, nors daugelio sovietų ir vakarų pasaulio kritikų nuomone, jis yra vienas geriausių šių dienų sovietų rašytojų.

Partijos neapykantą rašytojas užsitarnavo savo protestais prieš dvasinį rašytojų prievartavimą ir partijos cenzūrą. Jo raštai dabar jau nebespausdinami. Niekio nepadėjo žinomo "Novi Mir" redaktoriaus Aleksandro Tvardovskio užtarimas ir laiškas sovietų rašytojų draugijos pirmininkui Konstantinui Fedinui. Solženicinas tapo "liaudies priešais".

Du rašytojo kūriniai yra išleisti ir Amerikoje. Dėl to jis kelis kartus buvo kviestas pasiūlyti partijos paskirtiems rašytojų draugijos vadams. Jis atsisakė aiškintis ir reikalavo baigti "nepakeliamą priespaudą" sovietų rašytojams.

KAIRAS. — Egipto pramonės ministerija paskelbė, kad netoli Raudonosios jūros buvo rastas naujas naftos šaltinis.

Pulkininkė Elizabeth Hoisington vadovauja JAV kariuomenės moterų korpusui. Manoma, kad netrukus ji bus pakeista į generolo laipsnį. Ji bus pirmas JAV generolas moteris.

PREZIDENTAS JOHNSONAS APTARĖ VYRIAUSYBĖS REIKALUS SU NIXONU

WASHINGTONAS. — Vakar prezidentas Johnsonas Baltuose Rūmuose priėmė būsimąjį prezidentą Nixoną ir jo kabineto narius. Baltųjų Rūmų tarnautojai paaiškino naujiems departamentų viršininkams vyriausybės problemas, darbo sąlygas ir painformavo apie reikalų eigą. Amerikos spauda gan palankiai sutiko naująjį Nixono pristatytą vyriausybę. Nurodoma, kad ją sudaro įvairių pažiūrų respublikonai, konservatyvūs ir liberalai kartu. Amžiaus vidurkis kabinete yra 53 metai. New York Times greit pastebėjo, kad vyriausybėje nėra nei vieno žydo, nei negro. Iki šiol paskelbtose vietose yra tik vienas demokratas — Daniel Moynihan. Sakoma, kad ambasadorium Jungtinėse Tautose bus kitas demokratas, Kennedžių giminaitis Sargent Shriver.

Bando susitarti dėl oro linijos

BONA. — Vakarų Vokietijoje vieši šešių asmenų Sovietų Sąjungos delegacija, vadovaujama sovietų civilinės aviacijos užsienio skyriaus viršininko Aleksandro Besedino. Delegacija atvyko užbaigti derybų dėl tiesioginės oro linijos tarp Frankfurto ir Maskvos. Vokiečiai pasiūlė tokią liniją prieš pusantų metų. Per tą laiką vyko pasitarimai.

Iki šiol didžiausia kliūtis buvo rusų reikalavimas, kad lėktuvai pakeliui į Maskvą nusileistų Rytų Vokietijos Schoenefeldo aerodrome. Vakarų Vokietija su tuo nesutiko, nenorėdama pripažinti Rytų Vokietijos. Bona pasiūlė nusileidimui vietą Čekoslovakijoje, tačiau su tuo nesutiko rusai.

Maskvai ši oro linija rūpi, nes dabar iš Vokietijos į Maskvą skrenda turistai turi skristi per Kopenhagą. Tas sumažina skrendančiųjų skaičių, o sovietams rūpi uždirbti kuo daugiau užsienio valiutos.

Bundy ir Gvišiani susitiko Vienoje

VIENA. — Austrijos spauda paskelbė ir JAV ambasada Vienoje patvirtino, kad praėjusį sekmadienį Vienoje lankėsi Fordo fondo prezidentas, buvęs prezidento Johnsono patarejas McGeorge Bundy. Ambasada sako, kad jo vizitas buvo privatus. Tačiau patirta, kad Bundy susitiko su sovietų premjeru Kosyginu žentū Dzerman Gvishiani, kuris lankėsi Vienoje, kaip sovietų mokslo ir technologijos komiteto vicepirmininkas.

Susitikimas įvykęs Imperial Hotel, kur buvo apsigyvenęs Bundy. Spėjama, kad prezidentas Johnsonas vis dar bando prieš savo kadencijos pabaigą susitikti su premjeru Kosyginu. Galimas daiktas, kad susitikimas įvyktų Vienoje, kur kartą buvo susitikęs prezidentas Kennedy su Chruščiovu.

Mirė Sulzbergeris

NEW YORKAS. — Po sunkios ligos New Yorke mirė vienas įtakingiausių Amerikos žydų, New York Times leidėjas Arthur Hays Sulzberger, 77 metų. Jis gavo tą vietą iš savo uošvio Adolph Ochs 1935 metais. Dabar leidėju, prezidentu ir laikraščio savininkas bus jo sūnus Arthur Ochs Sulzberger.

New York Times išaugo iki virš milijono tiražo, o sekmadienio laida, kuri Čikagoje parduoda

Iki šiol bendradarbiavimas tarp išeinančio ir ateinančio prezidentų buvo vertas pasigėrėjimo. Prezidentas Johnsonas nestato Nixonui jokių kliūčių, bet kiek galėdamas, padeda. Čia pasirodo Nixono nuosaikumo prieš rinkimus vaisiai. Nors jis kritikavo demokratų partijos politinę liniją ir kampanijos metu žadėjo daug ką keisti, jis tačiau niekur nepuolė prezidento Johnsono ar kitų vyriausybės asmenybių, o trečiadienio televizijos programoje, pristatydama naują kabinetą, jis net šiltais žodžiais pagyrė išeinantį valstybės sekretorių Deana Ruską.

Būsimasis prezidentas tačiau gražiai užblokavo prezidentą Johnsoną, kad šis nepaskirtų naujo Aukščiausiojo Teismo pirmininko. Išgirdęs, kad Johnsonas galvoja paskirti Earl Warreną vieton buvusį teismo narį Arthurą Goldberga, Nixonas tuoj paskambino dabartiniam pirmininkui Warrenui ir paprašė jį eiti pareigas iki birželio mėnesio. Kai tas paskelbė savo sutikimą, prezidentui Johnsonui buvo nebeįmanoma skirti naują pirmininką. Dabar jį turės paskirti pats Nixonas.

Amerikos sistema ir tradicijos dažnai nustebina europiečius. Kalbėdami apie naują vyriausybę Europos laikraščiai nurodo, kad Nixonas skiria ne tik savo partijos žmones — respublikonus, bet ieško savo vyriausybei naudingų asmenų ir demokratų tarpe. Prezidento Johnsono kabinete dirbo žymūs respublikonai, kaip McNamara, John Gardner ir McGeorge Bundy. Dabar Nixonas ieško padėjėjų, kaip liberalas demokratas Moynihan ar Kennedžių šeimos narys Shriveris.

Europiečiams keista ir tai, kad žymūs biznierių, kiti net milijonieriai, sutinka keisti visą savo patogų gyvenimą ir vyksta į Washingtoną, atsisako savo akečių ir dirba ilgas valandas vyriausybei, net ir tokiu atveju, kada jai vadovauja ne jų politinių įsitikinimų žmogus.

ROMA. — Italijoje specialus būsimojio prezidento Nixono pasiuntinys Serantonas, apvažinėjęs arabų kraštus ir Izraelį, pareiškė, kad Nixono vyriausybė pasiūlys naują Viduriniųjų Rytų taikos planą. Prancūzijos vyriausybė ragina keturių didžiųjų valstybių: Amerikos, Sovietų Sąjungos, Prancūzijos ir Britanijos vyriausybės daryti žygių atstatyti taiką Viduriniuose Rytuose.

dama po 75 centus, leidžiama 1,579,994 egz. tiražu.

Be NYT dienraščio Sulzbergeriai valdo kelias radijo stotis, popierio gamybos bendroves ir leidžia "Chatanooga Times".

LITHUANIAN RADIO FORUM

Produced by ANTHONY J. RUDIS

RYTOJ VAKARO PROGRAMOJE
KALBES KONGRESMANAS
JOHN C. KLUCZYNSKI,
CHAIRMAN FEDERAL PUBLIC
WORKS PROGRAM

Šios programos svečias kongrese atstovauja Brighton Parko, Gage Parko, dalį Town of Lake ir dalį Marquette Parko apylinkių. Jis neseniai lankėsi Europos kraštuose ir ten ypač domėjosi užsienio reikalais.
Tad visiems bus įdomu išgirsti jo pasisakymus ir patirti dabartinę Europos padėtį, paliečiant ją po įvykių Čekoslovakijoje.
NORINTIEJI PATEIKTI KLAUSIMŲ, PRAŠOMI SKAMBINTI TEL.: 445-6842

Šeštadieniais
8-9 v.v.
WXRT-FM
93.1

SPORTO ŽINIOS

Redaguoja: JULIUS RINGUS

"Lituanikos" metinis susirinkimas

I susirinkimą atvyko gražus būrys. Smagioje nuotaikoje susirinkusieji išlausė klubo valbos pranešimų ir išrinkta naujoji valdyba. Dauguma senosios valdybos narių paliko toliau dirbti organizacijoje pirmininku ir toliau pasiliko Dr. Ringus. Sekančiam sezonui valdyba padidinta keturiomis nariais. Tikimasi pagyvinti klubo veiklą įjungiant daugiau narių ir įtraukiant naujų klubo narių bei rėmėjų. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas jaunučiams, kurie jau puikiai pasirodė praėjusią sezoną.

Susirinkusieji paskatino valdybą ir toliau jungti lietuvišką jaunimą į savo eiles. Susirinkimo metu gauta nemažas skaičius naujų rėmėjų. Daugelis senų rėmėjų pažadėjo ir toliau remti futbolistus ekonomiškai. Klubą ypatingai remia p. Naujo-kaitis, kuris ir susirinkimo metu paaukojo šimtinę.

Be senų klubo darbuotojų prisijungė dar: Linas, Paškus, Venckauskas ir Iliūkas.

Futbolininkai prieš televiziją

Vokietijoje pastaruoju metu pastebimai sumažėjo žiūrovų skaičius futbolo rungtynėse. Futbolo klubai dėl to kaltina televiziją. Ir nors televizijos kompanijos už teisę transliuoti rungtynes klubams moka daugiau kaip pusę milijono dolerių. Ši suma, "FK Bayern" klubo pirmininko Niudekerio nuomone, nekompensuoja tų nuostolių, kuriuos patiria stadionai, kai žiūrovai užpildo ne tribūnas, o lieka namie prie televizorių. Savo ruožtu, televizijos kompanijos atsiskak padidinti kompensaciją: jos juk rungtynių pilnai transliuoja. Pagal ligišolinį susitarimą, Vokietijos televizorių ekranuose leidžiama rodyti tik paskutines 30 žaidimo minučių. Tačiau televizijos kompanijos neturi teisės iš anksto skelbti, kurios rungtynės bus tiesiogiai rodomos. Na, o visos kitos transliacijos vykdomos tik iš video įrašų. Nepaisant to, VFR klubai kategoriškai reikalauja nutraukti bet kokius reportažus

Vietnamo upės viduryje plaukė paveikslė matomas laivelis. Manoma, jog tai buvo prieš užsityta mina. Marinu ltn. Rolland A. Schmittien ištyrė visa reikala. Pasirodo, kad tai buvo mirusius pagerbti pastatyta koplytėlė ir paleista pavandeniu. Nutarta koplytėlę nunešti į upę ir vėl paleisti.

iš futbolo aikščių. Prieš televiziją "kova" vyksta ir kitose šalyse. Štai Austrijoje tiesiog iš aikštės leidžiama per metus transliuoti tik dešimt rungtynių, Prancūzijoje — vienerias rungtynes per dvi savaites, Ispanijoje — vieną susitikimą per savaitę (federacijos nuožūra). O štai Italijoje, Šveicarijoje, Belgijoje ir Olandijoje bet kokia tiesioginė transliacija iš futbolo aikščių išvis uždrausta. Čia leidžiama rodyti tik video įrašų epizodus.

Tarptautines rungtynes visoje šioje šalyje leidžiama tiesiogiai transliuoti tik susitarus su suinteresuotomis pusėmis (su federacijomis ar klubais). Kaip matome, televizijai vis sunkiau patekti į stadionus.

stoka, ypatingai sportininkams nepatiko organizacinio darbo lėktumas; pav. taurės laimėtos vasarą buvo įteiktos tik rudenį. — Kaune įvyko rankinio geriausių komandų varžybos. Dalyvavo Lietuvos, Rusijos, Ukrainos ir Sovietų Sąjungos komandos. Laimėjo Kauno rankininkės. — Stepas Butautas, buvęs išstisus metus Kuboj, kur treniravo olimpiadai Kubos krepšinio rinktinę, po olimpiados grįžo į Kauną. Butautas Kuboj buvo su sūnum Ramūnu. Skyres kdek laiko "aklimatizuotis" Kaune, Butautas rengiasi grįžti į sporto instruktoriaus darbą Kauno Politechnikos Institute.

— Šachmatų meistriui Vladui Mikėnui Tarptautinė šachmatų federacija pripažino tarptautinio šachmatų arbitro vardą. Vilniaus Sportas (lapkr. 7) pažymi, kad V. Mikėnas sėkmingai teisėjavęs daugeliui stambiausių šachmatų turnyrų "mūsų šalyje ir užsienyje". Šiuo metu V. Mikėnas Lietuvoje esąs respublikinio šachmatų klubo direktorius ir šių metų respublikinis šachmatų čempionas. (E)

Los Angeles, Cal.

Dr. M. Gimbutienė pagerbta už reikšmingus atsiekimus moksle

MRS. RONALD REAGAN

Apie pusantro milijono tiražą turintis dienraštis "Los Angeles Times" nuo 1950 metų yra įsivedęs kasmetinę programą — atrinkti žymiausias moteris ir jas pagerbti. Šįmet "Women of the Year" programoje dienraštis paskelbė trylika pavardžių, trylika fotografijų ir kiekvienos — pagerbtos bei apdovanotos moters ar merginos trumpą biografiją,

parašant kuo pasižymėjo. Tarp trylikos parinktųjų ir apdovanotųjų yra lietuvė Dr. Marija Gimbutienė. Gruodžio 10 dienos laidoje L. A. Times šitaip pradeda žinią: "Thirteen distinguished women Monday received silver cups engraved "For Outstanding Achievement" as Times Women of the Year". Pirmąją pristatyta dabartinio

Kalifornijos gubernatoriaus žmona, Mrs. Ronald Reagan. Ji pagerbta už politinę veiklą, mokytojų sugyventi ir su republikonais ir su demokratais bei kt.

Debbie Meyer, jauna sportininkė, pagerbta už laimėjimus sporte, ypač buvusioje olimpiadoje Meksikoje. Ji gyvena su tėvais Sacramento mieste.

Shirley Hufstедler, pagerbta kaip moteris teisėja, turinti aukščiausias pareigas negu kuri kita teisėja. Ji yra teisėja apeliaciniame teisme — U. S. Court of Appeals, 9th Circuit.

Greer Garson, aktorė, veikianči organizacijoje, kurios remia meną ir mokslą. Tikra jos pavardė yra Mrs. E. E. Fogelson.

Mrs. John Connell kas savaitę 4 dienas be atlyginimo dirba KCET televizijos stotyje, Channel 28, nes ji tiki, jog auklėjimo televizijos programos yra labai naudingos. Veikia ir kitokiose organizacijose, ypač labdarose.

Carolyn Raskin — pagerbta už televizijos programų gamybą. Ji esanti vienintelė moteris taip sėkmingai iškilusi šioje srityje.

Carmen Warschaw — daugiau kaip 30 metų sėkmingai veikianči demokratų partijoje.

Dorothy Wright Nelson — Pietinės Kalifornijos Universiteto teisių mokyklos dekanė. Tai esanti vienintelė moteris Amerikoje, turinti tokias aukštas pareigas teisių mokykloje.

Mrs. George Vernon Russel — kultūros darbuose pasižymėjusi.

DR. MARIJA GIMBUTIENE

ypač organizacijose, kurios rūpinasi muzikos menų, kurios rengia simfoninius koncertus ir kit.

Patricia Reilly Hitt — respublikonų partijos veikėja. 1946 m. vadovavo kampanijai Nixon išrinkti į kongresą ir šįmet į JAV prezidento vietą.

Marija Gimbutas — (žiūr. paibaigoje).

Mrs. Harry Lewis — veikia prekybos kompanijose, madų sugalvotoja (designer).

Joan Didion — rašytoja, žurnaliste, reporterė.

Tai ir visa trylika. Apie Mariją Gimbutienę rašoma, jog ji

yra profesorė Kalifornijos Universiteto Los Angeles skyriaus Indo-Europiečių katedroje. Tai išskirtinai pasižymėjusi mokslininkė Europos proistorės studijose. Autorė penkių knygų, įskaitant "Bronze Age Cultures of Central and Eastern Europe". Yra parašiusi daugiau 100 straipsnių istorinėmis temomis ir susilaukusi tarptautinio įvertinimo. Gimusi Dr. Gimbutienė Lietuvoje, studijavo Vilniuje, Tūbingene (Vokietijoje) Austrijoje, taip pat Heidelberge, Munchene ir Harvard universitetuose. Dr. Gimbutienė, kaip L. A. T. pažymi, yra trijų dukterų motina. J. Klauseikis

There's no place like home for the holidays.

As you know, Christmas is something special in America. That's because America is something special. Why not give somebody a small piece of our home for Christmas. A U.S. Savings Bond. It's a gift that'll help keep Christmas future as good and safe as Christmas past. After all, it's the only country we've got.

GIVE U.S. SAVINGS BONDS

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Jau išėjo

Povilo Laurinavičiaus romanas

BE DRUSKOS

Kieti viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Laurinavičiaus kūrinys sukėlė didelio susidomėjimo. Knygoje kelia aštrias gyvo gyvenimo problemas. Puikūs Lietuvos vaizdai, gyvi pasikalbėjimai, skaudžios tikrovės problemos.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t. 336 psl. \$5.00
2. Juozas Liordžius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
3. M. Žotėnko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJOS UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl. \$12.00
5. Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl. \$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl. \$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl. \$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 418 psl. \$2.00
10. Vi. Mingas, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
11. Adomas P. Jassas, BŪK PALAIMINTASI! \$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00
13. Juozas Švaisas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl. \$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIU KARALIENE. \$5.00
16. C. R. Jurgela, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION. \$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMES LEMĖ, 236 psl. \$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl. \$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. \$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARYTANAS JANKUS, biografija, 294 psl. \$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl. \$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl. \$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SPAUDOS PABIROS

(Tęsinys)

Koncertas dviejų dalių. Pirmoji dalis priklauso solistams. Jų dainavimą akomponuodamas palaidi Vytenis M. Vasilūnas. (Pirmoje koncerto dalyje "svečių šalių" scenoje nebuvo). I pirmąją ugnį išeina bostoniškiems pirmą kartą matomas ir girdimas, Rochesteryje gyvenęs ir ten, kaip solistas besireiškias, jaunas, tvirto sudėjimo, vidutinio ūgio vyras — tenoras Leonas Baltrus ir gražiu, švari, nors neperstipriusiu tenoru patiekia klausytojams A. Kačanausko Sielvartą, G. Hagg'o Švedų liaudies dainą ir G. Verdi ariją iš operos Otello.

Solistas dainavimą lieja visą savo turimo balso skambumą, įvairumą ir grožį, bet pats jaučiasi susivaržęs, nelaisvas, nedrąsus. Tai nėra mirtinas nusikaltimas, tik scenos baimė, taip vadinamos, "scenos drebulio" ligos požymis, kuris ištinke kiekvieną pradedantį, o ir šiaip reteliu prieš didelę auditoriją pasirodantį aktorį. Laiko slinkyje ir dažniau mindant scenos grindis toji liga savaime išgaruoja.

Dana Stankaitytė, patiekusi bostoniško kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko Triptiką: a) Paspaltis (žodžiai K. Grigaitytės), b) Nerimas (žodžiai L. Andriekaus), c) Aušra (žodžiai K. Bradūno), ir G. Puccini ariją iš operos Manon Lescaut; Arnoldas Vokietaitis, davęs G. Verdi ariją iš operos Don Carlos, abu scenoje jaučiasi kaip savo namuose salionelyje ir savo mėnišku dainavimu pažįstami daugeliui Amerikos lietuvių Bostono klausytojų nebuvo paleisti nedavę priedo "bisui!"

Antroji, centrinė koncerto dalis-kantata Kovotojai pradedama simfoninio orkestro įžanga. Julius Gaidelio muzika. Jo mu-

zika yra savotiška, sakoma, modernios krypties. Man, eiliniams tos muzikos klausytojui, ji sudarė kai kurio panašumo į "modernisto" Richard Strauss (1864—1949) muziką, esančią jo sukurtose operose "Taip kalbėjo Zarathustra". Tai muzika labai plačių užmojų, siekiančių neįmatuojamas kosmoso platumas. Panašios gaidos Gaidelio muzikinėje kūryboje kai kam sudaro sunkokai suprantamo įspūdžio. Ir dėl to jam daromas nepagrįstas priekaištas, jog jo orkestrinė muzika kantatoje dažnai nustelbianti chorinę ar solistinę pusę.

Šis priekaištas vieno kito muzikos specialisto ir net eilinio klausytojo lūpose nuskambėjo ir Bostone. Tačiau tai visai nesumažino salėje susirinkusių klausytojų įspūdžio ir nuomonės, jog kantata Kovotojai yra labai gerai sukurta ir žodiniu ir muzikiniu atžvilgiais. Ji nuo pat pradžios iki paskutinio muzikos garso klausytojų buvo atidžiai sekama, klausoma ir nepaprastai šiltai priimama. Negirdėjus tos kantatos išpildymo Čikagoje, negalima daryti savo palyginimo su jos išpildymu ir to išpildymo įspūdžiu Bostone, tačiau asmenis, turėjusio progos klausytis tos kantatos išpildymo Čikagoje ir Bostone nuomonė yra tokia: "Naktis ir diena!" Atseit, Čikagoje kantata Kovotojai, prof. Vl. Jakubėno žodžiais...", išskyrus švelniai lyrinę antrąją dalį, skirtą raudų motyvais parentam moterų chorui su solo soprano, kantata "Kovotojai" praskambėjo nepatenkinami nei eilinės publikos, nei muzikų". (Aidai, nr. 4, spl. 163).

Tuo tarpu Bostone eilinių klausytojų masėje ši kantata buvo priimta ir išgyventa nepaprastai jausmingai, įspūdingai, tiesiog entuziastiškai. Eilinius klausytojus Kovotojai patenki-

St. Petersburg, Fla., gyventojai mėgsta kates, bet nenori jų maitinti. Užtat kates sukinišasi apie suvažiavusius meškeriotojus, tikėdamos gauti iš jų žuvyčių užkandai.

ISPŪDŽIAI IŠ SEINŲ PADANGĖS

Kaip lietuviai gelbėjo nuo nacių Lenkijos žydus

Varšuvoje leidžiamo lietuvių laikraščio Aušra vyr. redaktorius Zigmuntas Stoberskis ilgoje korespondencijoje iš Seinų krašto (Ispūdžiai iš Seinų padangės) tuo laikraščio Nr. 13 be kitko aprašo savo viešnagės pas vieną apsišvietusį lietuvių ūkininką Petrą Vilkelį, gyvenantį Dušniocoje prie žavingo Geladūžio ežero. Čia pacituojama pora korespondencijos ištraukų.

Lietuvis ūkininkas Lenkijos pusėje

Stoberskis rašo: P. Vilkelis ne pirmos jaunystės žmogus, bet pilnas jėgų ir temperamento. Tvarkosi savo 15 h. ūkyje pavyzdinai. Gražus, švarus, moderniškas namas susideda iš dviejų kambarių: vieno svečiams skirto ir erdvios virtuvės. Aukštas derliaus lygis (iš 1 h. — 3,000 kg.) rodo, kad tam ūkininkui nesvetimos inžinerijos, liečiančios dirbtinių trąšų naudojimą. Džiugina akį gražūs ūkiški pastatai: erdvus plytų klojimas (24x9, kurio stogas, kaip ir visų kitų pastatų dengtas enernitu. Garaže ir klajime mačiau komplektą mašinų skirtų žemės ūki apdirbimui: kuliamaoji, varoma motorinu varikliu, sėjamoji, savo konstrukcijos malūnas, lentoms piauči mašina ir t. t. Be to garaže stovi Vilkelio sūnaus Vytauto moto-

"Nostalgiška duoklė Nepriklausomybei

Lietuvių naktis šviečia

Tikrai buvo lietuvių vakaras šeštadienio vakare Jordan Hall salėje. Lietuviška publika. Lietuviški pašnekėsiai. Lietuviška muzika. Lietuviai solistai. Lietuviškos programos. Tos pavergtos tautos 50 nepriklausomybės sukaktis buvo atšvęsta su šiluma ir nostalgisku entuziazmu.

Ji turėjo ir muzikinio pajaudinimo momentų. Sopranas Dana Stankaitytė atliko puikų darbą su trimis dabartinio lietuvių kompozitoriaus J. Kačinsko dainomis. Jos balsas stiprus, bet ne sunkus, grynas, gražus aukštesiose gaidose, ir ji tobulai susipažinusi su visais disonansinio akompanimento būdais. Ji sužavėjo klausytojų širdis atlikdama bisui lietuvišką dainą. Bosas Arnoldas Vokietaitis laimėjo jos (publikos) širdis savo stipriu, nors, mano manymu, šiek tiek suspaustu balsu ir savo vaidybiniiais sugebėjimais.

Tenoras Leonas Baltrus ne taip gerai pasirodė, nes turėjo šiokių tokių problemų su tono grynumu... Bet ir jis dainavo su jėga ir jausminiu užsidegimu.

Didžiausias užmojis šiuose muzikiniuose pasirodymuose buvo Choro pro Musica atlikti Julius Gaidelio "Kovotojai", sukurti 1968 metų Nepriklausomybės sukaktiesi paminėti.

Veikalas yra jausminiai įvairus, siekias nuo liūdesio iki patriotizmo užsliepsnojimo. Jis

ciklas, Vytautas padeda savo tėvui ūki tvarkyme.

Geriausiu pažangos įrodymu nebet yra tas faktas, kad Vilkelis kiekvienu atveju yra pasirošęs įsigyti nuosavą traktorių. Tuo tarpu naudojami 2-jų dirbamųjų arklų jėga. Iš galvijų turi 4 Olandų veislės karves, bei 6 veršelius. Kiekviena karvė duoda kas mėnesį 15,000 zl. pajamų. Tuo turi 18 kiaulių (tame skaičiuje keliolika paršelių) ir nedidelį sodą. Įdomus reiškinys tai eksperimentiniai bandymai: vieno vaismedžio kamienė skiepijama kelios vaismedžio rūšys. Tik galima, kad dalį derliaus, dėl didelio atstumo nuo pramonės centro, tenka panaudoti pašaru kiaulėms. Bitės irgi duoda nemažą pelną, nuo 15-20 tukstančių zl. j metus. Ragavau šį medų pietų metu. Ant stalo buvo padėti šalti užkandžiai: kumpis su kriemais ir burokėliais, versienos kotletai, lietuviškas medus, skanus namų darbo alus, baltas sūris, kurį valgant su medum sudarė puikų skanėstą, pagaliau savo darbo pyragaičiai, kurie ne kiek ne blogesni už konditerijos parduotuvės gaminius.

Nė vienas išgelbėtųjų nežuvo

Toliau kalba nukrypo sunkaus karo meto ir dabartinės vedamos politikos temomis. Ir staiga buvau nustebintas netikėtu žinių

yra moderniškas, bet ne avantgardinis: Gaidelis rašo disonansines melodines eiles, su šiek tiek sudėtingais ritmais, kurie, tačiau, turi nuolatinį, vienodą ritmavimą. Chamber orkestras atliko veiklą pasigėrėtina. Dirigentas Alfred Nash Patterson jam skyrė didesnę dalį dėmesio ir su juo pasiekė jautrios interpretacijos su jausmingu bei ritminiu judesiu. Reikia pagirti Chorus pro Musica, kad apsiėmė atlikti veikalą lietuvių kalba. O buvo tikrai jaudinančių momentų jų išpildyme. Labiausiai atmintina buvo vyrų energinga "Žygio daina", ir į raudą panaši, puikiai išbalansuota choro: "Rauda".

Tik mes norėtume, kad choras būtų buvęs geriau pasiruošęs šiam išpildymui, kuris, deja, dažnai nustebtas orkestro garsumu. Dainininkai nesėkė dirigento, atrodo, kad jiems dainavimas nesudarė malonumo, ir jie nelabai keitė savo balsų stiprumą bei spalvas. Didesnis įsigilnimas į tekstą, be abejonės, būtų privedęs prie didesnio entuziazmo išpildyme, didesnio jautrumo interpretacijoje.

Aplamai imant, vakaras buvo pasisekęs. Šitos nostalgiško ir patriotinio subuvimo šiluma persunkė muzikinius pasirodymus ir davė jiems reikšmės, siekiančios už jų individualinių tobulumų".

Garbė ir padėka visiems: kūrėjams, išpildytojams ir lietuviams klausytojams.

(Pabaiga)

atskleidimu. Tiki šiol nieko apie tai nebuvo žinoma. Štai tas pats Vilkelis, kaip ir daugelis kitų lietuvių gyvenančių prie Lietuvos pasienio, 1939 m. pabaigoje organizavo masinį žydų tautybės gyventojų gelbėjimą Seinų krašte, ypatingai Punske ir jo apylinkėse. Dėka jų energijai ir pastangoms nė vienas žydų tautybės, ar tai žydų kilmės lenkas tuose apylinkse nežuvo nuo hitlerinų budelių rankų. Pats Vilkelis išgelbėjo apie 100 žydų tautybės asmenų, pergabendamas juos per rubežius į Lietuvą. Iš ten didesnę dalis išvyko į vakarų Europą ir į JAV.

Už bet kokią suteiktą pagalbą žydams, vokiečiai skirdavo mirties bausmę, todėl Vilkelis dar iki šiol atmena visų žydų tautybės kaimynų pavardes, kuriuos išgelbėjo nuo neišvengiamos mirties. Prisimena kalvį Berką Chmielevskį, jo dukteris Zyską ir Faigelę, ūkininką Konkę Rabinovičių ir jo sūną Tolusą. Ne užmiršęs šeimų Zoruchų ir Lapedusų ir kitų išgelbėtų žydų pavardes, kuriuos išgelbėjo vietiniai lietuviai.

Vilkelis prisimena, kaip vieną kartą naktį vedė apie 30 berniukų — 7—12 m. amžiaus per upelį Lončanką. Sužalavusius vaikus atvedė į savo namus, kur savo šeimos narių padedamas, nelaimingus klajoklius pavalgydino, sušildė, išdžiovino jų rūbelius, paskui laimingai pervedė per rubežius, atiduodams, kaip ir visus kitus žydų organizacijos atstolinkėse. Dėka jų energijai ir pastangoms nė vienas žydų tautybės asmenų grupėje transporto metu dingo vienas asmuo. Vilkelis grįžo ir surado 70-ties metų senutę, nugrimzdusią pelkėje. Situacija kas kart buvo pavojingesnė. Išgelbėti senutė man padėjo kaimynas. Sveiką ir gyvą pristatėme ją pasieny laukiantiems tautiečiams.

Ne kartą Vilkeliui pasitaikydavo nešti pavargusius, išgelbėtus vaikus. Šiandien daugiausiai džiaugiasi tuo, kad niekas iš išgelbėtų ir jo kaimynų, kad ir didelio pavojaus metu, nežuvo.

Vieną kartą vokiečių žandarai sulaukė bėgančius žydų tautybės piliiečius, bet pamatę kaime žaislus, puolė juos gaudyti. Tuo tarpu pro šalį ėjo pil. Gašiorovskis. Jis, panaudodamas palankų momentą, paskatino juos bėgti, nurodądamas jiems tikslų kelią per mišką iki pasienio. Grįžė iš medžioklės žandarai, nerado jau nieko, visi buvo dingę be žinios.

SEARS
HERITAGE Memorials

Antkapiai ir Paminklai yra pilnai garantuoti
Sears, Roebuck and Co.

JURGIS TAURAS
1902
1966

KAINOS nuo \$79.95 į tą kainą jeina pristatymas ir padėjimas ant kapo.

Kapinių mokesčiai atskirai. Figus, geras patarnavimas.
6153 South Western Ave. Tel. HEMlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas

Apraustas perkraustymas

Figus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

RCA

Pirmaujantis savo kokybe televizijoje ir radijo srityje

Giant-screen Color Console that swivels!

Automatic Fine Tuning (A.F.T.) and giant-screen color enjoyment in a space-saving swivel console. A bargain in Color TV!

The GARVEY Model GL-516 27" dia., 299 sq. in. picture
\$548.88

Low, low price for compact Color TV

Perfect set for youngsters — or as a "second" color set. Powerful Sportabout Color chassis delivers unsurpassed picture quality. Color-quick tuning.

The CARRY-ETRE Model CL-110 14" dia., 102 sq. in. picture
\$278.00

Frank's T. V. & Radijo Inc.

3240 So. HALSTED ST. Tel.: CA 5-7252

Didelis pasirinkimas televizijos, radijo ir phonografų.

Savininkai: J. BENDORAITIS ir P. F. ENDZELIS

K O D Ė L ?

O kodėl Kalėdų dovanoms kokio blizgučio nepakeisti į knygą? Juk Jūs mėgstate lietuvišką knygą ir ją mielai skaitote? Ir Jūsų šeimos biblioteka dar nėra pilna.

Lietuvių Enciklopedijos leidykla kviečia Jus pasirinkti:

1. LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 35 TOMUS
2. VINCO KREVĖS RAŠTŲ 6 TOMUS
3. "MOSŲ LIETUVOS" 4 TOMUS
4. PULGIO ANDRUSIO RAŠTŲ 3 TOMUS

Kas pageidautų, atskiru susitarimu galės gauti labai palankias išsimokėjimo sąlygas.

Rašyti šiuo adresu:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
361 W. Broadway, P. O. Box 95
So. Boston, Mass. 02127

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKATAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Istaigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
 In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
 Chicagoje ir priemiestčiuose
 metams \$18.00
 pusei metų \$10.00
 trims mėnesiams \$5.50
 vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
 metams \$16.00
 pusei metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

JONAS VAICICNAS

NE NOREIKOS BALSAS

Tokia antrašte pasirodė kanadiškiuose "Tėviškės Žiburiuose" redakcijos vedamasis pirmajame puslapyje, lapkričio 28-os laidoje. Jame sakoma: "Su pralaužta visiška izoliacija, su pavergtos Lietuvos menininkų atsilankymais Kanadoje bei JAV-se iškyla ir politinis momentas. Kaikurie išminčiai pataria atskirti kultūrinius dalykus nuo politinių — vengti pastarųjų, ribotis tik kultūriniais ir privatiniais. Teorijoj tai neblogai skamba, bet praktikoje taip neišeina. Minėtą patarimą galima pri-

taikyti ten, kur susiduriama su partine politika, bet ten, kur vyksta kova už esminius žmogaus egzistencijos dalykus, kaip pv. tautos laisvė, religijos laisvė, asmens laisvė, politika tampa kasdienine duona, nuo kurios niekas negali atsakyti. Dėl to ir pavergtojo krašto menininkų pasirodymai S. Amerikoje nėra be politinio atspalvio. Galima, žinoma, jį dirbtinai pridengti, bet neįmanoma pašalinti..."

Toliau tariama: "...dabartiniai Lietuvos valdovai ir men-

gą ir kultūrą pajungia propagandiniams tikslams. Pvz. vienas iš tokių tikslų yra netiesioginiai minkštinti išeivijos priešinimasi sovietinei okupacijai. Antai, L. Diržinskaitė, užsienio reikalų "ministerė", pernai grįžusi iš Kanados Vilnium, pareiškė, kad lietuvių išeivijai atsparumas komunizmui nyksta. Taipgi pernai sovietinėje spaudoje sol. V. Noreikos vardu buvo pareikšta, kad jo koncertai Kanadoje buvę "tarybinio" meno nuopelnas. Tai neigiamoji politikos pusė, kurią galima neutralizuoti ir atvertti pozityviaus. Susiorientavimas priklausys nuo politinio ir patriotinio išeivijos sąmoningumo".

Nuo "Tėviškės Žiburių" neatsilieka Bostono "Darbininkas". Lapkričio 27-os laidoje, irgi pirmame puslapyje, išveda naujos okupanto taktikos metodą. Tas naujas metodas, anot "Darbininko", siekia "ne likviduoti, bet siekti to, kad patys susilikviduotų". Tam likvidavimuisi spartinti reikią: "1. surasti "dissidentų", kurie, atsižvelgdami į "naujas realybes", toltų nuo bendrosios veiksmų sutartos Lietuvos laisvinimo linijos ir patys virstų naujos linijos veiksniais, 2. sukurti tylą apie "veiksnius", kad akys nuo jų autoriteto būtų nusuktos, 3. sudarinėti tokias "naujas realybes", kuriose veiksniai patys norėtų tylėti, vengdami tarti savo žodį; Sovietų akyse tegul jie ir toliau egzistuoja savo celėse izoliavęsi, o masė teicina ir tesusigyvena su "naujom realybėmis".

Toliau rašoma: "...jei veiksniai izoliuotųsi tyloje, jei visuomenė įsigalėtų abejingumas (ko taip siekia sovietinė propaganda), tai tylą ir abejingumą sudrumsčia protarpiais sporadiškas jaunimo prasišveržimas — tokis kaip New Yorke vyčių piketai — prasišveržimas to jaunimo, kuris tebeįjauja negalį "susigyventi su naujom realybėmis".

Teisybė, šalia rašinio įdėtove piketavimo nuotraukoje matyti tik jauni veidai. Po nuotrauka parašas pradedamas taip: "New Yorke vyčių piketai lapkričio 21 Brooklyne prieš salės, kur buvo Sovietų atsiųsto solisto koncertas..."

Dvisavaitinis "Laisvoji Lietuva" net trijose vietose "Iupa" Noreiką. Korespondencijoje iš Alto suvažiavimo skamba: "Kad Altas turi rimto pagrindo laikytis griežtos linijos šiuo klausimu, netenka stebėtis, nes mus pasiekiančios ži-

Pavojingi "ekspertai"

Charles Bartlett, plačiai skaitomas užsienio ir vidaus politikos komentatorius, pasiūlo išspręsti iki šio meto dar neišspręstą rytų Europos klausimą. Dešimtmečius šį klausimą sprendė įvairių valstybių atsakomingi pareigūnai, bet nepajėgė jo išspręsti, tuo tarpu ponas Charles Bartlett, paviesėjęs kelias dienas diktatoriaus Tito valdomoje Jugoslavijoje, tuojau paruošė savo receptą sunkiai rytų Europos problemai spręsti.

Išspręstus rytų Europos klausimus įeina ir sovietų imperialistų pavergta Lietuva, todėl ir lietuviams reikia susipažinti su šio įtakingo komentatoriaus mintimis ir pasiūlymais. Gruodžio 11 dienos "Chicago Sun-Times" dienraštyje Charles Bartlett atspausdino straipsnį, kurį pavadino "Kelias rytų Europos problemoms spręsti".

Komentatorius, pabuvęs Belgrade ir susipažinęs su diktatoriaus Tito įvestu "socializmu", tvirtina, kad Jugoslavija yra linkusi į vakarų gyvenimo būdą. Jugoslavijoje, kaip žinome, veikia tikrai viena politinė partija — komunistinė, leidžiama tikrai komunistinė spauda, nėra žodžio laisvės. Jis yra įsitikinęs, kad Jugoslavija yra palinkusi į vakarus, todėl jis ir kitoms problemoms siūlo jugoslavams naudotą receptą.

Charles Bartlett žino, kad rytų Europoje taikos ir ramybės niekad nebuvo, bet jis pripažįsta, kad Sovietų Sąjunga visai tai sričiai atnešusi dirbtiną pastovumą. Ivarios rytų Europos valstybės ir tautos buvo palinkusios viena kitai rodyti priešiškaumą, bet Sovietų Sąjunga, prisilaikydama Jaltos ir Potsdamo dvasios, apraminusi aistras. Šis p. Bartlett tvirtinimas yra neteisingas. Sovietų Sąjunga nesilaikė ne vien Potsdamo, bet ir Jaltos pasitarimų dvasios. Jaltoje diktatorius Stalinas ir prezidentas Rooseveltas, atsakomingu patarėjų lydimi, susitarė leisti lenkams išsirinkti savo valdžią, bet Stalinas vos grįžęs iš Jaltos, jau įsakė suimti į pasitarimą atsiųstus lenkų atstovus. Stalinas Lenkijai primetė rusams ištikimų iškamšų valdžią.

Bet tai nėra pati didžiausioji p. Bartlett recepto klaida. Jugoslavijoje komentatorius patyrė, kad keli stambesni vakarų Vokietijos pramonininkai ieško kelių duoti rytų Vokietijai Maskvos primestam Ulbrichtui didelius ilgų metų kreditus. Ulbrichtas tuos kreditus galėtų duoti visam rytų Europos komunistiniam blokui. Atrodo, kad vakarų Vokietijos pramonininkams pavyko įtikinti savo valdžią apie panašios prekybos naudingumą. Vokietijų pramonė, kaip žinoma, visą laiką davė didelius kreditus ir rėmė Rusijos pramonę. Bendradarbiavimas pradėtas dar Lenino laikais.

Trumpai suminėjus stambios vokiečių pramonės planus, Charles Bartlett štai ką siūlo:

"Jau metas, kad JAV pačios sukurtų, pajungtų vakarų valstybes ir sudarytų tarptautinę įstaigą, kuri atidarytų kelius kreditams ir duotų garantijas investavimams rytų Europoje."

Charles Bartlett siūlo sudaryti sąlygas, kad ne tik Amerika, bet ir kitos valstybės kištų pinigų, vežtų mašiną, maistą, drabužius ir visas kitas sovietų imperializmui reikalingas prekes. Jis užmiršo, kad komunistai dar nė vieną kartą neatsiskaitė už amerikiečių jiems duotas gėrybes. Komunistai pasirašė kelias sutartis, kuriomis pasižadėjo atsiskaityti, bet iki šio meto neatsiskaitė.

Karo metu rusams teikiama paramą komunistai panaudojo savo valdžiai sustiprinti. Tą patį jie padarys ir su Bartlette naujai siūlomais kreditais. Praeitą vasarą rusai nekreipė dėmesio į rytų Europos vasarą. Rytų Europoje jie suruošė didelius manevrus, kurių metu paruošė sovietų karo jėgas Čekoslovakijos invazijai. Naujai rusiškiai kreditai komunistų būtų panaudoti kitiems kraštams pavergti.

Kol Valstybės Departamento priešakyje stovėjo sekretorius Dean Rusk, tai panašius Charles Bartlett planams niekas nedavė eigos. Reikia daboti, kad naujoji administracija nesusizavėtų komentatoriaus Charles Bartlett pasiūlymais. Jie dar labiau sustiprintų komunistinę valdžią ir palaužtų viltis pavergtiesiems išlaisvinti.

Br. Juodelis

ŠEŠIOS DIENOS SOVIETŲ ŽEMĖJE

(Turisto įspūdžiai)

10

Išėjome. Viešbučio aplinką sudarė šeimų butų kvartalai. Ilgai penkiaaukščiai pilki ir balti pastatai. Tokio pat dydžio ir tokio pat stiliaus, kaip Vilniaus priemiestyje Žirmūnuose, Gryna kopija.

— Aš apžiūrėjau ir kas ten gyvena, — ranka man rodė Joe. — Sutikau vaikus gatvėje, daviau po kūginį pieštuką ir prašiau, kad pas mamą nuvestų. Nuvedė. Mačiau, kaip jie gyvena. Šeši viename miegamajame. Kaip meksikonai. Jokių patogumų. Ir sakėsi esą valdininkų šeima. Buvau ir pas darbininkus užėjęs. Pas mus niekas nenorėtų taip gyventi, o skelbia, kad čia darbininkų rojus, — karščiausiai manė naujas draugas.

Ilgą promenadą kirto gatves ir mus vedė tolyn į parką, prie šokių salės. Į jį rinkosi aštuoniolikamečiai jaunuoliai ir merginos. Iš vidaus veržėsi triukšminga "beat" stiliaus muzika.

— Negi ir jie šoka taip kaip dabar Amerikoje? — stebėjau leningradiečių progresyvumu.

— Žinok, kad Leningradas yra vakarietiškas miestas Sovietų Sąjungoje. Aš buvau Minske, Maskvoje, Vladimire. Leningrade, man atrodo, daugiau šviesos ir laisvės.

— O kaip bus su čekų laisvės norais, Joe?

— Nieko nebus. Tu žinai, kad aš būdamas Maskvoje buvau įsimaisęs į diplomatų tarpą? Kalbėjau su pačiais vienos čekoslovakų diplomatinės misijos nariais

"Kur visa problema?" klausiau juos stičiai. "Norime prekiauti su Vakariais," buvo jų atsakymas. Iškalbėjome daugiau. Pasirodė, kad rusai grobė visus čekoslovakų gaminius beveik veltui, neapmokėdami. Neleisdami parduoti į vakarus. Juk tai apipilėsimas, — karščiausiai Joe.

— Čekoslovakai nori daugiau asmens laisvės. . . . — priminiau.

— Laisva prekyba ir yra svarbiausia asmens laisvė, — dėstė toliau Joe. — Aš visada pritariu koegzistencijai. Net priklausau koegzistencininkų klubui Cleveleande. Bull. . . iš to visko. Parvažiavęs visiems pasakysiu, kaip atrodo tie taikos mylėtojai Maskvoje. Taip. Yra komunistų ir Amerikoje. Jie nori ir mums komunistinės sistemos. Tą sistemą jie Amerikoje įves tik per mano lavoną! Duok cigarete. Savas aš palikau viešbutyje, — nervavosi mano draugas Joe.

— Traukdami amerikonišką dūmą sukome atgal į viešbutį. Joe bepasakojant nuotykius Maskvoje, kurie buvo gana įdomūs ir margi.

— Ar viską jau apžiūrėjot Leningrade? — klausiau.

— Beveik viską. Penkias dienas čia praleidau. Buvau paklydęs Hermitage muziejuje. Mat vienas buvau. Poryt jau skrendu į Kopenhagą.

— Aš ryt skrendu į Helsinkį. Iš ryto apžiūrėsiu Hermitage, bet aš vykstu su gidu. Olga mane veža. . .

— Olga! Tai mano gidas. Ją turėsiu ryt po pietų! Puiki mergina. Geriausia iš visų gidų! Tai tave ji šiandien vežiojo. Todėl jos neturėjan. Tiesa, be gido kartais geriau, jei nori pažinti kraštą.

Joe tauškėjo, kaip automatas, suradęs taikinį. Jis, kaip ir aš, buvau pavienis turistis, norintis daugiau pažinti margaspalvį pasaulį, viską pamatyti nuosavomis akimis.

Ketvirtadienio rytas prabėgo automobiliu bevažinėjant po Leningradą. Olga rodė istorinius pastatus, paminklus ir miesto grožį. Tikrai, Leningradas buvo vienas iš gražiųjų Europos didmiesčių. Gražas buvo ir caro žiemos rūmuose įkurtas Hermitage muziejus. Čia ypač gausios buvo Rembranto ir Rubenso kūrinių kolekcijos. Hermitage turtingumas neprilygo Vatikano, Luvro ir Londono muziejams, žvelgiant turistų akimis, tačiau čia buvo gausūs rusų tautos meno turtai. Beveik visas Hermitage muziejus, jo brangiausi eksponatai buvo surinkti carų laikais, išskyrus šį laikų meną.

— Miestas, paminklai ir meno turtai yra puikūs, bet viskas yra carų palikimas. O kur yra Sovietinės santvarkos laikotarpio šėdevrai? — klausiau Olga.

— Nebuvo laiko. Sovietinė santvarka rūpinasi sistemos sukūrimu, žmonių gerbūviu, — aiškino Olga.

— Ar jūs man galėtumėt tą gerbūvį parodyti?

— Tas nepriklauso Inturistui. Mes parodome meno bei istorines vietas. Amerikiečiai to ir nori. Aš jums galiu parodyti revoliucijos lopsį, Revoliucijos aikštę, Lenino paminklus, — nekomplikuotai dėstė Olga.

— Ačiū, bet tą gal paliksime sekančiam kartui.

— Ar jūs buvote Maskvoje? — klausė Olga.

— Ne nebuvau. Aš pasirinkau Leningradą.

— Leningradas gražesnis ir jaukesnis už Maskvą. Mes didžiojamės Leningradu. Jūs galite fotografuoti ką tik norite. Tik sakykite. Šoferis sustos.

— Kur būtų galima nusipirkti skaidrių su istoriniais Leningrado vaizdais, — klausiau Olga.

— Kas yra tos skaidrės? — nesuprato

Olga, nors ir ilgai aiškinau kas yra ir kaip padaromos skaidrės.

— Mes neturime. Aš jų Leningrade nemačiau, — aiškinoši

— Aš čia turiu spalvotą filmą, skaidrėms ir spalvotoms nuotraukoms daryti. Pradėjau Vilniuje, o čia galim užbaigti.

— Tiesa, jūs atskridot iš Vilniaus. Aš buvau Vilniuje prieš du metus. Labai vakarietiškas miestas, — toliau Olga pasakojo, kaip prieš du metus institutą baigus ji, kaip anglistikos mokytoja, tris savaites praleido Anglijoje.

— Gal papozuosit? Sakėte, kad neturite spalvotoms nuotraukoms, o aš galėsiu parodyti draugams rusaite iš Leningrado, — atsegiau foto aparato dangtį.

— Aš ne rusaitė! — atkirto Olga.

— Tai iš kur jūs? — nustebau.

— Mano tėviškė yra į šiaurę nuo Leningrado.

— Jūs iš Suomijos? Korelijos? Gal eskimė?

— Ne, — ne purtydama galvą juokėsi Olga. — Mano krašto amerikiečiai nežino. Atspėti buvo sunku. Jos mažas ūgis, raudoni plaukai ir mėlynos akys nieko konkretaus nesakė.

— Ar daug į šiaurę? — toliau klausiau.

— Prie Uralo kalnų. Vadinasi Komi respublika.

— Ar ten ne rusai gyvena? — stebėjau.

— Ne, ne rusai. Ten visokių tautų gyventojų yra. Anksčiau ten nemažai buvo ir lietuvių, latvių, estų, bet dabar jie išvažiuo į namus. Per atostogas aš parvažiuoju tėvų aplankyti. Aš pragyvenu iš stipendijos, tačiau maisto atsiunčia ir tėvai.

Man buvo aišku, kad Olga buvo mūsų tremtinių Sibire kelio liudininkė, nors to nepasakojau. Gal todėl ji buvo labai simpatinga užsieniečiams ir turistų mėgiama.

Pasiūniau iš Chicagos jos spalvotas nuotraukas. Ar ji gavo? Nežinia.

Po pietų Inturisto taksu nuvežė mane į Leningrado aerodromą. Muitinėje jokių tikrinimų nebuvo. Neklausė nei kaip Sovietuose išleidau \$35.00, neprasė parodyti nei tų pakvitavimų už pirkinį dolerines krautuves. Iš paso išėmė sovietų vizos dublikatą, įmušė antspaudą ir nuvežė prie suomių lėktuvo.

Suomių lėktuve, kuris nieku nesiskyrė nuo amerikoniškų, pajutau, kad aš vėl esu vakarų pasaulyje. Tas dar labiau išryškėjo, kai aerodrome suomių valdininkams patikrinus pasą, taksu mane nešė vingiuotomis Helsinkio gatvėmis į Manerheimo alėjos gale laukiantį viešbutį. Helsinkio gatvės ištaisai spindėjo krautuvių vitrinomis, lūžtančiomis nuo visokiųjų gėrybių, gamintų savame krašte ir atvežtų iš Europos, Amerikos valstybių ir tolimosios Japonijos.

Gatvėse žmonės būriais vartė laikraščius su didžiausiomis antraštėmis, kad Raudonoji Armija su tankais ir lėktuvais užėmė Čekoslovakiją.

Prie universiteto studentai rinkosi į būrį ir ant stiebų rėšo raudonas vėliavas.

— Kam tos vėliavos ir kas jūs per vieni? — klausiau vėliavų bėlaikantį vyrą.

— Mes socialistai. Mes demonstruojame prieš Čekoslovakijos okupaciją. Mes pasisakome už čekoslovakų socialistinę laisvę, — aiškino puikiai anglų kalba.

Tik dabar sužinojau apie Čekoslovakijos užėmimą karine jėga, atlikę prieš dvi dienas. Reikėjo tik mažo Vakarų pajudėjimo, kuris būtų mums užkirtęs kelionę atgal į namus. Stebėjau ir suomių drąsa, nes jėga buvo tik 35 km. platumo. Už jos liko Sovietų Sąjungos žemė, kurioje turėjau progos viesėti šešias dienas.

Pabaiga

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Res. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepią, skambinti HU 8-3222

Telef. PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3146 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 64th Place
Phone: Republic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., ketvirtadi. nuo 1-4 ir 7-9,
antradi., penktadieni. nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tikrai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr.,
ketv. 2-5, 7-9 val. Penkt. 2-5 ir
šeštadi. 10-2 val.

Res. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2478
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepią, skambinti MI 3-0001.

Tel. ofiso: HB 4-1414, rez. RB 7-4467
DR. BR. GAJIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2654 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treči. ir šeštadi. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val. pirmadi., ketvirtadi., 5-8 val. vak.,
antradi., penktadi. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadi. nuo
9:00-2:00 p. p.

Trečiadieniais uždaryta.
DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirm. nuo 6-8 v. v., antr., ir
ketv. nuo 9 iki 11-tos ir nuo 6 iki 8
val. v., penkt. nuo 9 iki 11 ryto.
Kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REPUBLIC 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradi. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadi. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 774-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadieni
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Res. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadi., antradi., trečiadi.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

ALFONSAS NAKAS
DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE
SUSIRINKIMAS VIENBALSIAI UŽ TAUTINĘ PARAPIJĄ

Gruodžio 2-sios vakaras. Die-
viškos Apvaizdos bažnyčios sa-
lėje (rūsų) daug man pažįstamų
veidų. Aštuntą turi prasidėti la-
bai svarbus susirinkimas.

Vos šešios minutės po aštuo-
nių ateina arkivyskupo John'o
Dearden'o atstovas, vyskupas
Thomas Gumbleton. Jį lydi mi-
nimos bažnyčios klebonas, kun.
Mykolas Kundrotas, ir naujasis
vikaras, kun. Alfonsas Babonas.
Už garbės stalo su jais sėda pa-
rapiečių komiteto nariai. Iš ge-
rai pažįstamų čia yra dr. Vytau-
tas Majauskas, Elzbieta Paura-
zienė, dr. Adolfas Damašius, Ona
Valatkienė (susirinkimą proto-
kolavusi), Julius Bridgevaitis,
Antanas Dainius. Kiti man ne-
pažįstami. Viso, su dvasiškiais,
12 žmonių.

Kun. M. Kundrotas tuoj prie
reikalo. Sako, už pusantrų ar
dvejų metų mums reikės naujos
bažnyčios. Kaip žinote, mūsų
parapiečių delegacija jau buvo
pas arkivyskupą. Arkivyskupu
nepatinka tautinė bažnyčia ("He
is not happy about..."). Į jus da-
bar kalbės vysk. T. Gumbleton.

Šita labai inteligentiško vei-
do, droviai švelnaus žvilgsnio,
gal 45 metų vyskupą mačiau
kun. Broniaus Dagilio laidotuvė-
se. Tikrumoje, karštą išnešant,
aš stovėjau tik už poros žings-
nių nuo vyskupo Gumbleton. Jis
dėvėjo tuomet raudoną kampuo-
tą kepturę ir jo apranga buvo bal-
tos bei purpurinės spalvų. Ne-
galiu užmiršti jo švelniai melan-
choliško žvilgsnio, lydėjusio mū-
šio kunigo karštą, iki limuzino
duryš užsidarė. Dabar jis buvo
apsirengęs visiškai taip pat, kaip
au eiliniai kunigai. Gal užtai,
karštų diskusijų metu, daugma-
sus mūsų jaunų, čia mokslus
baigusiu žmonių, šaukė ne "your
Excellency", o "Father". Ir porą
jų, prieš stovintį vyskupą, net
bandė kalbėti sėdom.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepią, tai telefonai: GI 8-6195

Tel. ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 4-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
NELAUKIT
KUČIŲ:
GERIAUSIAS KALEDINIŲ
DOVANŲ PASIRINKIMAS —
DABAR
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lig Kaldų atid. ir sekm. 11-4

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadieni ir sek-
madieni nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakarų: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

NE NOREIKOS BALSAS
(Atkelta iš 4 psl.)

oku puoton tėvynėn, tos išvy-
kos, kurią pasmerkė LB ir lais-
vinimo veiksniai ir prieš kurią
rašė visa patriotiškoji spauda.
Ką gi, nesuspriko dar jie,
nors daug kas tikėjosi kitokia
galo: girdi, kai jie pavertant
kraštą nuvažiuos, pamatys
daugiau nenorės jokių "pirk-
liavimų" su Maskvos pastaty-
tais iškamšomis.

Daug kas paaikšėja, perskai-
čius Juozo Kreivėno gan įžūlį
rašinį "Vienybėje". Kai kas
buvo pavadinęs "Vienybę"
"Vilnius" pussesere. Nemanau,
kad padaryta didelė klaida,
nepaminėjau, kad po kun. M.
Kundroto žodžio, susirinkimo va-
dovavimą perėmė A. Dainius. Jis
paaikškino, kad per paskutinius
2 mėnesius į parapiją įstoje 90
šeimų, vių lietuviai. Kad da-
bar parapiją turinti 400 lietuviš-
kų ir 270 nelietuviškų šeimų.
Kad ši parapija visada skaitėsi
tautinė, lietuviška ir kad ji,
pradedant šv. Jurgio bažnyčios
pastatymu, gyvuoja nuo 1907
metų.

A. Dainiui minia plojo ilgai ir
karštai. Vyskupiui T. Gumble-
tono plojo labai mažai ir labai
šaltai, tik parodydami mandagu-
mą. A. Dainius po vyskupo kal-
bos pakvietė publiką pasisakyti,
duoti klausimus. Publikos sus-
kaičiau 167 žmones. Jų tarpe
kito dienraščio bendradarbis Vl.
Selenis sėdėjo užvedęs magne-
tufoną.

Pirma prabilo čia gimusi, kar-
šta lietuvi patriotė Ona Valatkie-
nė. Ji, kaip ir A. Dainius, norė-
jo tautinės parapijos. Vysku-
pas, jai atsakydamas, ėmė ra-
miai aiškinti, ką jau buvo pa-
sakęs. Lietuviškai tautinės pa-
rapijos norėjo Algis Rugienius,
čia gimęs Frank Zeger, Jurgis
Jurgutis, Narimantas Udrys,
Valerijus Gražulis, dr. Leonas
Bajorinas (jis klausė, ar Baž-
nyčia yra taip sumaterialėjus,
kad bijo, kas po 20 metų bus?),
Vytenis Damašius.

Tuomet atsistojo pirmininko
vardu pašauktas juodaplaukis
nelietuvius ir pareiškė, kad jis
nori teritorinės parapijos ir kad
arkivyskupiui pritariąs besąlygi-
niai. Tai buvo vienintelis opo-
zicionierius.

Tautinės parapijos norėjo Jur-
gis Šembergasas, Lilė Gražulienė
ir Algis Zaprackas. Jeigu vi-
siems kalbėtojams publika gar-
siai ir ilgai plojo (visiškai ne-
plojo tik amerikiečiui), tai A.
Zaprackas plojimų buvo kelis
kartus sustabdė, o pabaigus
jam buvo plota gera pora mi-
nuciu. Bet jis ir kalbėjo! Jis
šaukė, kad arkidiecezija turi gė-
dytis savo neišmanymo, lyginda-
ma mūsų etninę grupę su kitū-
mis, čia atsiradusiomis gerbu-
vio iškoti. Jis priminė mūsų
visą kruviną paskutinių 25-rių
metų istoriją, priminė Sibiro
kankinius ir čia kultūrinius lai-
mėjimus (įskaitant L. Enciklo-
pediją. Nors A. Zaprackas ne-
pametė takto, bet jau, jau buvo
netoli ribos. Ir publika. Vysku-
pui vietoje, po šios jauno vyro
kalbos, aš būčiau nieko nebe-
sakęs. Bet jis liko ramus po A.
Zapracko ir liko ramus po vie-
nos čia gimusios lietuvaitsės žo-
džių, kuri, išvardijusi Southfiel-
de penkias ar šešias parapijas ir
priminusi, jog ten yra žydų ra-
jonas, jog ten ne viena bažny-
čia irgi greit bus tuščia, klausė,
kodėl arkivyskupas taip sieloja-
si, kad už 20 metų mūsų tauti-
nė parapija reikės likviduoti, lyg
tai būtų diecezijai didžiausias
smūgis...

Jis, vyskupas Gumbleton, kar-
tojo ir kartojto tą patį, ką pra-
dėjoje buvo pareiškęs ir nebe-
žinojau, gailėtis jo, ar pykti ant
jo. Tautinės parapijos vėl norė-
jo Juozas Orentas, Danguolė Jur-
gutienė, dr. Kęstutis Keblys, Lai-
ma Žemaitienė, Elzbieta Paura-
zienė. Keli su vyskupu ginči-
josi po antrą ir tretį kartą.

Vienu metu vyskupas parei-
škė, kad, jeigu jau jis taip no-
rite, tai gausite tautinę parapi-
ją. Pareiškė ir, gal susigėdęs,

taško nieko daugiau netruksta.
Aišku ir taip. Tik vertėjo idėti,
kad lietuvių bei lietuvių tautai
nuostolinga, tai gal nuostol-
inga ir valstybingumui (nega-
lvokite, kad Sovietijos. Nepri-
klausomos Lietuvos). Mat, so-
vietų valstybingumui toks
sūvis prakeiktai tinka. Tėviš-
kė ir tėviškė, o tėvynė — pla-
čioji Rusija. Ir solisto dainos
dėl to ne patriotiškos o liau-
dies ir tėviškės dainos. Tik vie-
na tautos, o valstybinės ne
vienos.

Tylėjo ar bent pritilėjo Krei-
vėnas iki dabar. Bet niekad ir
nesigynė. Buvo "valdžių", gi-
nancijų Kreivėną ir teisinančių,
bet net įstatančių į tokias vie-
tas, pav. į Dainų šventės re-
pertuaro komisiją.

Ką dabar sakysit, gerbia-
mieji? Netolima praeitis, ir vi-
si, tur būt, atsimename.
Tik nesvajokime, kad jau
atsirado koks "kultūrinis bend-
radarbiavimas"... Tokio nėra
ir negali būti. Maiau ar kitokias
prekybas gali užmegzti
du pirkliai lygiomis teisėmis.
Valstybė su valstybe, bet ne
valstybė su kokia tautine gru-
pe, kurios valstybinę nepri-
klausomybę pati sunaikino.
Iš mūsų pusės: su Lietuva
bendradarbiavimo nėra, nes
nėra Lietuvos valstybės, viskas
eina per Maskvą, taip pat ir
kultūriniai ryšiai su pavergtoje
Lietuvoje gyvenančiais lie-
tuviais negalima (jų nėra),
nes, jeigu bendraujame, tai
per okupanto valdžios atsto-
vus, reiškia bendraujame vėl
su okupantu, bet tik ne su Lie-
tuva ar lietuviams lygiomis tei-
sėmis.

Vadinasi, mes ne bendra-
darbiaujame, bet prisitaikome
prie pavergtoji silumų už-
mačių ir pasiduodame jo siū-
lomiems ryšiams.
Bet ir tokia okupanto užma-
čiai nepasiduodame. Tegul
Kreivėnas ar tolygūs nespren-
džia iš vieno ar kito eilinio
įvykio. Galėjo žmonės nepa-
galvoti, galėjo ir sentimentais
nugalėti protą ar valią. Dabar,
kada beveik visa spauda tarė
savo žodį, lietuviams patrio-
tams vėl bus aišku, kas daryti
panašiais atsitikimais.
O asmenis, Kreivėną išsta-
čiusius į visuomenės darbus,
iš kurių ar ne 1960 m. buvo
buvęs pašalintas, tai jau pats

JULIUI ADOMAIČIUI
Dievu netikėjusiam, bet nepaprastai gerą širdį turėjusiam ir
gerus darbus tarp žmonių sėjusiam, ilgų metų mūsų kaim-
mynui, mirus, jo žmonai Marijai, jo sūnui Julijui Jr. su
žmona, jo sūnui Vincui su žmona, jo sūnui Viktorui su žmo-
na, jo dukrai Betty Semro su vyru ir jų šeimoms nuosir-
džią užuojautą reiškia ir kartu liūdi
Jonas ir Ona Rukštala (Davis)
Elena ir Kotryna Ivaškienės

Kreivėnas šiuo savo rašiniu
"sunaikino" ir jų atsižadėjo.
Lazda turi du galus. Dabar
staiga atsikuko antras ir kad
pykšteltėjo... Net ausys suk-
skambėjo.
Vis dėlto, dar didžioji dalis
mūsiškių, kaip sakoma, "ne-
išplautais smegenimis". O jų
jų tarnų jau išplautos visų.
Tai tie išplautais smegenimis
ir vadina patriotizmą tuo, ką
mes pasidavimu raudonųjų
rankų įtaigojimams.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Lėtinis arba lūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikais, ant-
kapių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1226

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GALINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 43rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6945 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲS VISTA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCĖ
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
BUTKUS - VASAŲIS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Petras Kazanauskas Mutual Federal Prezidentas

Petras Kazanauskas, ilgametis Mutual Federal bendrovės direktorius ir viceprezidentas, direktorių tarybos išrinktas Mutual Federal Savings bendrovės prezidentu.

Mutual Federal Savings bendrovės direktorių taryba, susirinkusi posėdinį šių metų lapkričio 25 d., vietoj mirusio Jono J. Kazanauskos, bendrovės prezidentu vienbalsiai išrinko josios viceprezidentą Petrą Kazanauską.

Prezidentas Petras Kazanauskas turi ilgą metų patirtį finansų srityje. Jis labai gerai pažįsta Mutual Federal bendrovės ekonominį gyvenimą ir augimą. Jo tėvas Ben J. Kazanauskas ilgas metus vadovavo nedidelei, bet gražiai augančiai taupymo bendrovei. Jis pradėjo dirbti šioje bendrovėje 1946-tais metais. Tais pačiais metais jis buvo išrinktas bendrovės direktorium, o 1955 metais jis jau ėjo bendrovės viceprezidento pareigas.

Prezidentui Petriui Kazanauskui labai gerai pažįstamas Mutual Federal bendrovės gyvenimas. Ilgus metus jis dirbo dar sename name. Jam teko prižiūrėti bendrovės plėtimą darbus, o vėliau, kaip bendrovės pradėjo smarkiai

augti, tai jis labai gerai žino visus naujo namo statybos darbus.

Prezidentas Petras Kazanauskas yra susipažinęs su sudėtingiausiu taupymo bendrovės darbu. Jis pats ilgus metus ėjo namų vertintojo pareigas, prižiūrėjo dokumentų paruošimo reikalą ir žino įvairias investavimo fazes. Pačioje Chicagoje jis yra laukęs įvairius taupymo bendrovių kursus, o praėjusiais metais baigė Indianos Universiteto Amerikos Taupymo Bendrovių Instituto vadovybės kursus. Ilgų metų praktiškas darbas ir mokslo įstaigose įsigytos žinios jam daug padės vadovauti 22 milijonų dolerių įstaigai.

Prezidentas Petras Kazanauskas yra gimęs Amerikoje ir tarnavęs JAV kariuomenėje, bet jis gražiai kalba lietuviškai, domisi visuomeniniais ir kultūriniais lietuvių reikalais, dalyvauja svarbesniuose lietuvių parengimuose ir prisideda prie lietuvių veiklos. Jis yra veiklus Lietuvių Prekybos Rūmų narys, Amerikos Legiono Dariaus Gėreno Posto narys, Lietuvių Vyčių narys ir kitų organizacijų narys. Amerikos lietuvių linki naujam Mutual Federal bendrovės prezidentui sėkmės.

Taupytojas

Aplėšė Rugių namą

Trečiadienį, gruodžio 11 d., vidurdienį plėšikai įsilaužė į mokytojos Alicijos Rūgytės ir šiomis dienomis mirusio inž. Jono Rugio namą ir išnešė visą vertingą turą.

Brolis ir sesuo Rugiai kartu nusipirko 6547 S. Washenaw namą. Ten įsikūrė ir ramiai gyveno. Inž. Jonas Rugis su žmona daktare gyveno antrame aukšte, o mokytoja Rūgytė gyveno apačioje. Trečiadienį daktarė ryte buvo išėjusi į darbą, o Alicija 11:30 AM išėjo į mokyklą. Ji turėjo tikti vieną pamoką, todėl netrukus ir grįžo namo.

12:30 ji jau buvo visai prie namų. Gatvėje ji susitiko jauną baltą vyrą, nešantį gana sunkią valizą. Rūgytė atrodė, kad nepažįstamas jaunuolis nešė josios brolienės valizą, bet ji nebuvo tikra.

— Kieno tokią sunkią valizą neši? — ji paklausė jaunuolio. — That is not your business, — jai atkirto jaunuolis ir nuėjo tolyn.

Rūgytė atrodė, kad neturėjusi teisės užkalbinti nepažįstamą jaunuolį. Tiktai priėjusi prie savo namų ji įsitikino, kad turėjusi teisę. Josios buto durys buvo išlaužtos ir valiza tikrai priklausiusi josios brolienėi.

Pasirodė, kad plėšikai įsilaužė

laužė į vidų, viską išvartė ir išnešė kiekvieną vertingą daiktą. Išrinkę viską Rūgytės bute, užėjo į viršų, išlaužė duris, viską išvartė ir išnešė viską vertingą.

Tuojuo buvo pašaukta policija. Vienas policininkas, išklauses Rūgytės pasakojimo, pastebėjo:

— Geriau, jei išveržėlių namie neradai, o tai būtų galėję užmušti.

Kitose Chicago vietose buvo nesaugu, bet plėšikai jau pradeda veržtis ir į Marquette Parke esančius namus.

Reporteris

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Pasiruošę žiemai

Pranešama, kad Cook apskritys vieškelių departamentas jau pasiruošęs žiemos darbui. Departamentas turi 100 įvairių mašinų, sniegui pašalinti nuo vieškelių, jei jo pridribs per daug, 10,000 tonų rupios druskos ledui tirpdyti, ir krūvos degėsių (cindros) parūpinta apledėjusių kelių pavojams sumažinti.

Čiuožėjams

Čikagos Parkų Distrikto praneša, kad ledui užšalus ir sustiprėjus, keturios čiuožyklos bus įrengtos Lincoln, Humboldt ir Ashburn parkuose ir 299 bus padarytos įvairiose aikštėse visame plačiame mieste.

Klaidotų pinigų platintojams kalėjimas

Klaidotų (falšyvu) pinigų dirbėjai pasigamino neva \$200,000 vertės pinigų. Apie \$32,000 tų popierinių jie iškeitė Čikagoje į tikrus pinigus pirm negu buvo pagauti. Areštuota penki asmenys. Teisėjas Bernard M. Decker paskyrė jiems bauses: Frankui Belvedere, 28 m., 10 metų kalėjimo; John R. Galluzzi, 30 m. — 6 metų kalėjimo; Robert A. Hunt, 24 m. — 4 metai kalėjimo; Natale S. Saraceno, 23 m. — 4 metai kalėjimo, ir Joseph La Pidus — 3 metai kalėjimo.

Flu susirgimai ligoninėse

Trečiadienio (gruodžio 11 d.) pranešimai teigia, kad kai kurios Čikagos ligoninės patalietė influenza — flu.

Mercy ligoninėje pvz. antradienį ir trečiadienį apie visas kvartaldas slaugių nedirbo. Jų darbą turėjo pasidalinti likusis personalas.

Cook apskritys ligoninėje jau kuris laikas buvo trūkumas slaugių. Paskutinėmis dienomis prisidėjo dar slaugių susirgimai. Likusiam personalui tenka beveik dvigubas darbas atidirbti.

Michael Reese ligoninėje keturis kartus daugiau slaugių nedirbė nei paprastai. O ir mokyklose žymiai padaugėjo skaičius mokytojų, kurie dėl susirgimų neatėina į darbą.

Tyrinėja narkotikų paplitimą

Šiomis dienomis Addison Trail aukštesniojo mokykloje, Addison miestelyje, mirė klaseje 16 metų mergaitė Therese Wonnacot, paėmusi perdidelę dozę raminančių vaistų. Tos pačios mokyklos mokinys George Chakos, 17 metų, mirė nuo plaučių uždegimo. Bet nustatyta, kad jis ėmęs stiprius vaistus, kaip ir mirusi mergaitė, be gydytojo recepto.

Kur jie gavo tokių vaistų be recepto ir ar nėra poplitę narkotikai tos mokyklos mokinių tarpe?

Į šiuos klausimus atsako Du Page apskritys prokuroras

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

“NAUJIENOMS”

Reikalingas spaustuvės darbininkas

Darbas pastovus, atlyginimas geras. Prie mašinų dirbti mėgstantį išmokysime. Rašykite tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 South Halsted St., Chicago, Illinois 60608

AIRCRAFT —

POWER PLANT ENGINEERS

Must have Mechanical Engineering or Aeronautical Engineering degree.

Power Plant Installation

Three years experience to include: thrust reverses, systems and components, auxiliary power units, engine structural installation.

Power Plant Service and Projects

Three years experience to include: basic engine hardware, systems and components, engine performance, overhaul procedures and technical publications.

Salary commensurate with experience. Excellent benefits including world wide travel privileges.

Send Complete Resume To:

SUPERINTENDENT, POWER PLANT ENGINEERING

PAN AM

John F. Kennedy International Airport
Hangar 14, Room 140, Jamaica, New York
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

CLERK — TYPIST

Branch office of national concern, north side, type 55 WPM, pleasant telephone voice; free parking. Call 583-8863 for apptmt.

ABBEY RENTS

3355 N. DRAKE

CLERK TYPISTS

Local area. Starting salary to \$450. No contracts. No fees.

FARR

4020 W. 111 STREET
OAK LAWN, ILL.

CLERK TYPIST

Loop Office of National Co. has opening for an alert girl. Typing, Filing and telephone. 5 day week. 8:30 — 5 P. M. All Company benefits. Salary open. Call Miss EVANS 346-6522

SECRETARY

NEAR NORTHSIDE
Neat appearing bright young lady. Good typing and light dictation. Good salary and many Company benefits. 664-4550

TYPIST

Temporary assignment for few months. Begin January 1969. General office duties. Call Miss KEEFE 332-3955

Other good temporary assignment available.

SWITCHBOARD OPERATOR

Experience for keyboard, excellent salary and free hospitalization. Call 452-8050

MISCELLANEOUS FOR SALE

Ivairūs Pardavimai

PARDUODAMAS elektrinis bulvių malėjas, tinkamas restoranams kugelio paruošimui. Lengvai išvalomas. \$42.50. Teirautis tel. VI 7-5279.

HOUSEKEEPER

OR COUPLE FOR MOTHERLESS HOME

Family with older school age children. Exclusive Chicago suburban area, close to city and public transportation. — Private living quarters with bath. No laundry. Good salary, vacation. Call

FO 9-8973

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

BAKE SHOP FOR SALE

\$3,000. Average weekly sales. 2 retail outlets, very reasonable. Room for large volume. Call 386-0649

FISH MARKET

Fully equipped
Established nr. 68th Stony Island. \$2,000.
BU 8-0997
288-9668

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIU BUTAS su elektra, pečiūm ir šaldytuvu. Skambinti tel. PO 7-7186

— Dail. Jinos Leškienės tapymas parodos atidarymas įvyks šį šeštadienį, gruodžio 14 d. 7:30 v. v. Čiurlionio galerijoje. Kviečiame visus atsilankyti. Paroda tęsis iki gruodžio 22 d.

RETIRED TOOL MAKER

If you are bored with retirement and want to get back into harness, come to Quick — Set. No overtime, dies or heavy work. CTA bus to door. Plenty of private parking.

QUICK — SET INC.

8121 No. CENTRAL PARK
SKOKIE
OR 3-1200

DŽIANITORIUS — VALYTOJAS

4 dienos, 40 valandų savaitėje. Pastovus darbas. Antradieniais, trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais. Turi gerai kalbėti anglų kalbą. WOODWORK CORP. OF AMERICA
1432 W. 21st Street
Teirautis pas Mr. KRABEC 226-4800

MACHINIST

All around machinist to operate various machines, such as lathe, drill press, etc. Top wage to qualified man. Steady work, 45 hour week with paid holidays, hospitalization. Good working conditions.

CALL MO 6-6832

ARTHUR HARRIS AND CO.

210 N. ABERDEEN

DIE SETTER

Experienced in punch press set-up. Excellent compensation and fringe benefits. Contact: OLIVE CAN CO. 4700 N. OKETO Tel. 867-7474

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠ NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI.

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motory remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

STRETCH YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654 State Farm Mutual

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsiskirkimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775
(Currency Exchange Įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RPublic 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOP SALES

CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT "U WILL LIKE US"

4030 Archer VI 7-1515

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

NAMŲ CENTRAS

1 1/2 AUKSTO 15 metų pajamų mūras. 2 auto garažas, prie pat parko. \$26,700.

2 AUKŠTU MODERNUS, 8 butų mūras, 11 metų statyba Beverly Woods. Virš \$14,500 nuomos. Namas per 6 1/2 metų išsiskirkia. Inešti \$25,000.

2 BUTŲ NAMAS po 3 miegamus, kabinetų virtuves, įrengtas sausas beismontas. Aukštasis stogas. Įmokėti \$5,000.

3 BUTŲ MŪRAS. 2 po 7 ir 4 kambarių butai. Sausas rūšys, garažas. \$29,600.

6 KAMB. REZIDENCIA prie Pulaski už parko. Liukšus iš lauko ir viduje. Pirkėjui kaina patiks prieš Kalėdas.

DVIGUBA NAUDA iš 8 kambarių mūrinio arti Maria High. Pigus. LIUKŠUS 7 KAMB. mūras. Įrengtas beismontas. Garažas. Daug priedu. Gera vieta. \$20,000.

GRAZUS, SVARUTELIS 4 1/2 kamb. medinis. Platus sklypas. Arti mūso. \$12,750.

AUKSO KASYKLĄ — pelninga maisto prekyba Marquette Parke kartu su namu. Geros sąlygos.

6 KAMB. 15 METŲ mūras, Marquette Parke. Platus lotas, 2 auto mūro garažas. \$20,000.

RŪTA RESTORANAS įrengtas pagal visus miesto reikalavimus, 68 ir Western. Lietuviui lengvos sąlygos.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-2000

SKLYPAS IR SALIMAI 3 BUTŲ NAMAS geroje Brighton Parko apylinkėje. 5, 4 ir 3 1/2 kamb. modernūs butai. Virš \$300 pajamų. \$25,900.

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą draudimą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 69th STREET
PProspect 8-5454

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokių nuosavybės pirkimas — pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdimai vertimai, užlūdomi pilietinės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenų naujus ir perstatant senus visų rūšių namo šildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irenų vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turi leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABAL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus ideame.

KAMINUS išVALOME ir pataisome. Nudžione namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

S k a m b i n k i t

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas
9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamės kelionių dokumentus į visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

Pigiausiai ir gražiausiai importuotas KALĖDOMS DOVANAS bei liet. sveikinimo korteles gausite TRANSATLANTIC GIFTS PARDUOTUVĖJE
3362 So. Halsted St. Chicago. Tel. BL 7-3883

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumu.

ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PASIJUDINKITE DABAR PRIE DIDŽIAUSIŲ DIVIDENDŲ!

4.75% paprastose taupymo sąskaitose laikomiems pinigams

5.25% metiniams investavimo bonams mažaisiais \$1,000.

Savings Insured to \$15,000.00

Daugiau negu pusimtis metų teikiame patarnavimus. Visuomet mokėjome dividendus. Visuomet mokėjome taupytojams pagal pareikalavimą. Didžiausios saugumo atsargos.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių [monė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visu kitų Lietuvoje pagedaujanų prekių labai prielnamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel. są SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI